

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 40/11
v Luxemburgu 28. apríla 2011

Rozsudok vo veci C-61/11 PPU
Hassen El Dridi, alias Soufi Karim

Smernica o návrate nelegálnych prisťahovalcov bráni vnútroštátnej úprave, ktorá stanovuje uloženie trestu odňatia slobody neoprávnene sa zdržiavajúcemu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý neuposlúchol príkaz na opustenie vnútroštátneho územia

Trest odňatia slobody, ako je stanovený v talianskej právnej úprave, môže ohroziť dosiahnutie cieľa spočívajúceho vo vytvorení účinnej politiky odsunu a vydávania pri rešpektovaní základných práv

Hassen El Dridi je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý vstúpil na územie Talianska neoprávnene. V roku 2004 bolo vydané rozhodnutie o jeho vyhostení, na základe ktorého mu bolo v roku 2010 nariadené, aby v lehote piatich dní opustil vnútroštátne územie. Tento príkaz bol odôvodnený neexistenciou dokladov totožnosti, nedostupnosťou dopravného prostriedku, ako aj nemožnosťou dočasne mu poskytnúť ubytovací priestor v zariadení určenom na zaistenie z dôvodu nedostatku miest. Keďže H. El Dridi sa tomuto príkazu nepodriadil, Tribunale di Trento (Taliansko) mu uložil trest odňatia slobody na jeden rok.

Corte d'appello di Trento, na ktorý podal H. El Dridi odvolanie, sa pýta Súdneho dvora, či smernica o návrate neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov („smernica o návrate“) ¹ bráni právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá stanovuje uloženie trestu odňatia slobody cudzincovi, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území členského štátu, len na základe toho, že v rozpore s príkazom opustiť územie tohto štátu v stanovenej lehote zotrváva na tomto území bez legitímneho dôvodu.

Súdny dvor vyhovel návrhu vnútroštátneho súdu, aby bola vec prejednaná v naliehavom konaní, lebo H. El Dridi je zadržaný.

V prvom rade uvádza, že „smernica o návrate“ stanovuje spoločné normy a postupy na účely zavedenia účinnej politiky odsunu a repatriácie osôb pri úplnom rešpektovaní ich základných práv a dôstojnosti. Členské štáty sa nemôžu od týchto noriem a postupov odchýliť uplatnením prísnejších noriem.

Táto smernica presne stanovuje postup, ktorý sa má uplatniť na návrat neoprávnene sa zdržiavajúcich cudzincov, a stanovuje poradie jednotlivých po sebe nasledujúcich štádií tohto postupu.

Prvé štádium spočíva v prijatí rozhodnutia o návrate. V rámci tohto štádia sa má dať prednosť možnosti dobrovoľného odchodu, pričom dotknutej osobe je na tento účel zvyčajne stanovená lehota od siedmich do tridsiatich dní.

Ak dobrovoľný odchod nebol v tejto lehote vykonaný, smernica ukladá členským štátom povinnosť vykonať nútený odsun prostredníctvom čo najmiernejších donucovacích opatrení.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, s. 98).

Len v prípade, že odsun môže byť ohrozený správaním dotknutej osoby, môžu členské štáty pristúpiť k jej zaisteniu. Podľa „smernice o návrate“² toto zaistenie musí trvať čo najkratšie a podlieha preskúmaniu v primeraných lehotách. Je ukončené, ak sa ukáže, že odôvodnený predpoklad na odsun prestal existovať, a jeho maximálne trvanie nesmie prekročiť 18 mesiacov. Okrem toho sa vyžaduje, aby dotknuté osoby boli umiestnené v špecializovanom zariadení a v každom prípade oddelené od riadnych väzňov.

Smernica tiež stanovuje odstupňovanie opatrení, ktoré treba prijať na účely vykonania rozhodnutia o návrate, pričom vo všetkých štádiách postupu je potrebné rešpektovať zásadu proporcionality. Toto odstupňovanie ide od opatrenia, ktoré ponecháva dotknutej osobe najväčšiu slobodu, a to poskytnutie lehoty na dobrovoľný odchod, až po najzávažnejšie opatrenie obmedzujúce slobodu, ktoré uvedená smernica pri výkone núteného odsunu umožňuje, a to zaistenie v špecializovanom zariadení.

Cieľom smernice je teda obmedziť maximálnu lehotu straty slobody v prípade konania o návrate a zaistiť rešpektovanie základných práv neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. V tomto smere smernica zohľadňuje najmä judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva.

Súdny dvor ďalej uvádza, že „smernica o návrate“ nebola prebratá do talianskeho právneho poriadku³, a pripomína, že v takomto prípade sa jednotlivci môžu odvolávať voči štátu, ktorý smernicu neprebral, na ustanovenia smernice, ak sú z hľadiska ich obsahu bezpodmienečné a dostatočne presné. To platí v prípade článkov 15 a 16 smernice o návrate. V tejto súvislosti sa Súdny dvor domnieva, že talianske konanie o odsune sa podstatne líši od konania stanoveného touto smernicou.

Súdny dvor tiež pripomína, že hoci trestné právo patrí v zásade do právomoci členských štátov a smernica o návrate necháva týmto členským štátom možnosť prijať opatrenia, a to aj trestnej povahy, v prípade, že donucovacie opatrenia nevedli k odsunu, členské štáty sú v každom prípade povinné upraviť svoju právnu úpravu tak, aby zaistili dodržanie práva Únie. Preto nemôžu uplatňovať právnu úpravu ani v trestnej oblasti, ktorá môže ohroziť dosiahnutie cieľov smernice a tým ju zbaviť jej potrebného účinku.

Súdny dvor sa domnieva, že **členské štáty preto nemôžu na účely nápravy zlyhania donucovacích opatrení prijatých na vykonanie núteného odsunu stanoviť taký trest odňatia slobody, aký je stanovený v dotknutej vnútroštátnej právnej úprave, len z toho dôvodu, že štátny príslušník tretieho štátu sa aj po tom, ako mu bol doručený príkaz na opustenie vnútroštátneho územia a lehota stanovená v tomto príkaze uplynula, naďalej neoprávnene zdržiava na území členského štátu.** Tieto štáty sa musia aj naďalej snažiť o vykonanie rozhodnutia o návrate, ktoré stále vyvoláva svoje účinky.

Takýto trest odňatia slobody môže najmä z dôvodu svojich podmienok a spôsobu uloženia ohroziť dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou, a síce vytvorenie účinnej politiky odsunu a vydávania neoprávnene sa zdržiavajúcich príslušníkov tretích krajín pri rešpektovaní základných práv.

Vnútroštátny súd, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatňovať ustanovenia práva Únie a zabezpečiť ich plný účinok, nesmie uplatniť nijaké ustanovenie, ktoré je v rozpore s výsledkom sledovaným smernicou (najmä ustanovenie stanovujúce trest odňatia slobody na jeden až štyri roky), a musí zohľadniť zásadu retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho trestu, ktorá tvorí súčasť spoločných ústavných tradícií členských štátov.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec

---

² Články 15 a 16.

³ Smernica mala byť do vnútroštátnych právnych poriadkov prebratá do 24. decembra 2010.

v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106